

15 Eylül 2022

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi, Muhtarlık ve İhtiyar Heyeti Seçimlerinin 25 Aralık 2022 Tarihinde Yapılmasına İlişkin Karar Önerisini ilişikte sunar, Cumhuriyet Meclisi İÇtüzüğü'nün 81'inci maddesi uyarınca gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

“BELEDİYE BAŞKANLIĞI, BELEDİYE MECLİSİ, MUHTARLIK VE İHTİYAR
HEYETİ SEÇİMLERİNİN 25 ARALIK 2022 TARİHİNDE YAPILMASINA İLİŞKİN
KARAR ÖNERİSİ

GENEL GEREKÇE

Cumhuriyet Meclisi oyçokluğuyla yerel organların seçimini, 7/2022 Sayılı Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasası ile Kasım ayı olarak düzenlemiştir. Yapılan bu düzenlemeye ilişkin Yasa Anayasa Mahkemesine taşınmıştır. Anayasa Mahkemesi, 7 Eylül 2022 tarihinde 9/2022 Sayılı gerekçeli Kararını açıklamış ve bahse konu Yasayı Anayasanın yerel yönetimlerin seçimlerinin “dört” yılda bir yapılır kuralını düzenleyen 119’uncu maddesine aykırı bularak iptal etmiştir. Dolayısıyla yerel yönetimlere ilişkin 5/1976 Sayılı Seçim ve Halkoylaması Yasasının 11’inci maddesinin (3)’üncü fıkrada kurallarında öngörülen değişiklik de yapılamamıştır.

Anayasada Cumhuriyet Meclisinin seçimlerinin yenilenmesine veya ertelenmesine ilişkin kural bulunurken, yerel yönetimlerle ilgili herhangi bir kural bulunmamaktadır. Bunun yanında Anayasada Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi, Muhtarlık ve İhtiyar Heyeti seçimlerinin yapılmaması durumunda yeni Belediye Başkanı, Belediye Meclisi, Muhtarlık ve İhtiyar Heyeti seçilinceye kadar mevcut Belediye Başkanı, Belediye Meclisi, Muhtar ve İhtiyar Heyetinin görev ve yetkilerinin kullanılması ile ilgili herhangi bir kural da yer almamaktadır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, ortaya çıkan zaruret dolayısıyla Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi, Muhtarlık ve İhtiyar Heyeti seçimlerinin 25 Aralık 2022 Pazar günü yapılmasına; ayrıca yerel yönetimlerin yetkilerinin devamının sağlanmasına ilişkin bu Karar Önerisi hazırlanmıştır.

BELEDİYE BAŞKANLIĞI, BELEDİYE MECLİSİ, MUHTARLIK VE İHTİYAR
HEYETİ SEÇİMLERİNİN 25 ARALIK 2022 TARİHİNDE YAPILMASINA İLİŞKİN
KARAR ÖNERİSİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, oyçokluğuyla 27.6.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7/2022 Sayılı Seçim ve Halkoylaması Yasasını kabul etmiş, Meclis’te olumsuz oy kullanan ana muhalefet partisi bu Yasanın Anayasa’ya aykırılığı iddiası ve iptali istemiyle Anayasa Mahkemesinde dava açmıştır.

Davayı görüşen Anayasa Mahkemesi, “Anayasanın 119’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrası, yoruma gerek bırakmayacak kadar net bir şekilde yerel seçimlerin 4 yılda bir yapılacağını düzenlemektedir.

Yani, en son Haziran 2018’de yapılan yerel seçimlerin Anayasanın 119’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrası altında Haziran 2022’de tekrar yapılması Anayasal bir zorunluluk”tu diyerek Yasayı iptal etmiştir.

Anayasa Mahkemesi, aynı Kararda, “Anayasanın 119’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasına göre yerel yönetimlerin karar organları seçimle oluşturulmalıdır. 119’uncu maddedeki karar organlarının seçimle oluşturulacağı ibaresi ışığında, Cumhuriyet Meclisinin yasa yaparak yerel yöneticilerin görev sürelerini uzatma yetkisi olduğunu söylemek mümkün değildir” saptamasında da bulunmuş ve Yasanın konuyla ilgili maddesini de iptal etmiştir.

Bu şartlar altında maalesef artık yerel yönetim seçimlerinin Anayasaya uygun biçimde Haziran 2022’de yapılması imkansız hale gelmiştir. Meclisin bir çözüm üretme zorunluluğu vardır. Nitekim Anayasa Mahkemesi, Kararında, “Anayasa Mahkemesi, huzurundaki dava konusu Yasanın Anayasaya aykırı olup olmadığını incelemekle yükümlüdür. Kararın yerel seçimlerin yapılması noktasında Ülkedeki etkisinin ne olacağını düşünmek, Yasayı kabul eden, milletin temsilcilerinden oluşan Cumhuriyet Meclisine aittir. Yerel seçimlerin nasıl tekrar yapılabileceğine karar verme yetkisi Anayasa Mahkemesinin değil, Cumhuriyet Meclisinin görevidir” saptamasında bulunmuştur.

Dolayısıyla Meclisin, oluşan olağandışı durumda, Anayasaya saygı, yerel demokrasi ve asgari yerel yönetim hizmetlerinin sürdürülebilmesi ilkeleri çerçevesinde bir karar üretmesi zaruret haline gelmiştir.

Meclisin üreteceği bu kararın, bir yandan Anayasanın 1’inci maddesine binaen hukukun üstünlüğüne, Anayasa’ya ve Anayasa Mahkemesi kararına azami saygıyı, yine

Anayasanın 1'inci maddesine binaen demokratik devlet ilkesi çerçevesinde yerel yönetim seçimlerinin mümkün olan en kısa süre içerisinde gerçekleştirilmesini, diğer yandan da asgari yerel yönetim hizmetlerinin seçimler sonucunda yeni muhtarlar, ihtiyar heyetleri, belediye başkanları ve belediye meclisleri seçilinceye kadar sürdürülebilmesini sağlaması açık bir zarurettir.

Cumhuriyet Meclisi, bu çerçevede, yerel yönetim organları seçimlerinin, 25 Aralık 2022 tarihinde yapılmasını ve seçilecek yerel yönetim organlarının göreve başlamasına kadar, Haziran 2018'de göreve gelen yerel yönetim organlarının işgüder organlar olarak, yalnızca asgari, cari ve rutin yerel yönetim hizmetlerinin karşılanması ve çalışanlarının emeklerinin karşılığını alması çerçevesinde görev yapmasına; ayrıca 25 Aralık 2022 tarihinde gerçekleşecek seçimde, seçimin başlangıç tarihi, Seçim ve Halkoylaması Yasasının 12'nci maddesinde öngörülen kurallar dikkate alınarak Yüksek Seçim Kurulunca Resmi Gazete'de ilan edilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu, söz konusu Yasanın 20'nci maddesi kuralları uyarınca seçim işlemlerini başlatmasına karar verir.

Bu Karar ana muhalefet partisinin "Belediyelerin Birleştirilmesi" ile ilgili Yasaya karşı açacağı iptal davasına ve onun hukuki sonuçlarına hâlel getirmez.